

20.05.2022

Rejsebrev fra Narva - sluk ilden i din nabos hus

Besøger man Narva, bliver det pludselig lysende klart, hvorfor finsk og svensk Nato-medlemskab er så afgørende - også for Estland.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

Denne kommentar blev bragt i Jyllands-Posten d. 20. maj 2022

Følelsen sidste weekend var dybest set den samme, som da jeg i gymnasietiden stod i Vestberlin og stirrede over Berlinmuren. Helt som dengang kunne jeg i det fjerne skimte mennesker, der lever i ufrihed.

Denne gang løber jerntæppet dog ikke ned gennem Tyskland, men mellem Narva i det nordligste Estland og Ivangorod i Rusland.

Pudsigt nok er det ikke en mur, men en bro, der hedder Venskabsbroen, der skiller øst og vest.

Besøger man Narva, bliver det pludselig lysende klart, hvorfor finsk og svensk Nato-medlemskab er så afgørende - også for Estland.

Eller som landets Nato-ambassadør udtrykte det på den store Lennart Meri-konference, som jeg deltog i: »Vi hopper op og ned ad begejstring.

« Uden finsk og svensk Nato-medlemskab vil de tre baltiske lande være ekstremt sårbare over for at blive afskåret fra omverdenen, særligt ved et russisk angreb sydfra.

Den knap 100 kilometer lange litauiske grænse ved den såkaldte Suwalki-korridor mellem det russiske Kaliningrad på den ene side og Belarus på den anden side er nemlig det eneste sted, hvor de tre baltiske lande er landfaste med resten af Nato. Realistisk set må Baltikum derfor forsvares nordfra, læs Finland og Sverige.

Nu kunne man selvfølgelig mene, at Putin har mere end rigeligt at gøre på landjorden i Ukraine. Ikke desto mindre mindede mange baltere mig i weekenden om, at Rusland på bare én dag i starten af Ukraine-krigen erobrede, hvad der langt overgår Estlands territorium.

Mange frygter også, at Narva kan blive stedet, hvor Putin vil teste Nato. For er Nato virkelig villig til at risikere en atomkrig for en by, hvor over 85 pct. af indbyggerne er etnisk russiske? I Estland er der i hvert fald ikke mange, der tør vide sig sikre. Tusindvis melder sig til det estiske hjemmeværn, og regeringen ligger helt i top i våbenleverancer til Ukraine. Eller som statsminister Kaja Kallas udtrykker det: »Når din nabos hus står i flammer, er det bedre at slukke ilden end at vente på, at flammerne når dit hus.« Med samme klare stemme er Kallas arg modstander af, at

kansler Olaf Scholz og præsident Emmanuel Macron bliver ved med at ringe til Putin: »Hvis vi skal have beskeden om, at han er isoleret, til at trænge igennem, så lad være med at ringe ham op. Det er der ingen grund til. Hvorfor tale med ham? Han er en krigsforbryder.« Bag afvisningen gemmer sig mistanken om, at Scholz og Macron i sidste instans alligevel vil presse Ukraine til at indgå en aftale med Putin - en aftale, som belønner aggressionen og dermed vil give ham yderligere blod på tanden.

Og hermed er vi tilbage i Narva.

Som den tidligere svenske statsminister Carl Bildt fremførte på konferencen, vil det forhold, at alle lande om Østersøen med ét er medlemmer af Nato (og måske også EU's forsvarsdimension) bringe Norden tættere sammen, end den har været siden Kalmarunionen.

Det skaber helt nye samarbejdsmuligheder og måske erkendelsen af, at sikkerhed kun kan opnås, hvis naboerne er sikre - og at frihed aldrig må tages for givet.

Da jeg var ved Venskabsbroen i weekenden, gik tankerne i hvert fald tilbage til en tale, som Kallas for nylig holdt i Berlin. Stort set samtidigt med at jeg besøgte Berlinmuren i slutfirserne, stod hun åbenbart som 11-årig på den anden side med sin far, der sagde: »Træk vejret. Det er frihedens luft, som kommer fra den anden side.« Dengang forstod hun ikke budskabet, da hun aldrig havde oplevet frihed. »Nu kan jeg stå her i Berlin og indånde den samme frihedens luft. Hvis vi gør alt, hvad vi kan, for at hjælpe Ukraine, vil der ikke længere være en 11-årig, for hvem luften af frihed kun er noget, man kan opleve på distancen.«